

ENGLENE

Guds budbærere

Dette er den syvende engelen i Johannes' åpenbaring som blåser i horn for å varsle om det som skal komme
Kunstnere skildrer gjerne engler med vinger, men har de det?

Ettene på katedralskolen spør stadig om hvordan englene ser ut, og altså egentlig om hvordan man kan kjenne engler igjen, når man møter en.

Englene dukker opp i svært mange bibelskrifter; der har de viktige oppgaver, og det er ingen grunn til å tro at de ikke fortsetter med det. Men selv om Skriften sier mye om dem, unngår den å beskrive deres utseende.

ENGLENE

De er med gjennom hele frelseshistorien. I Første Mosebok snakker en engel til Sara i ødemarken. Da Israel ble befridd fra fangenskapet i Egypt, ble de ledet av en engel som beskyttet folket ved å gå mellom dem og forfølgernes. Senere beskriver for eksempel Sakarjas bok hvordan engler står på hver side av Josva i templet.

Englene er der både ved begynnelsen og slutten av Jesu jordiske liv: En engel ga Maria beskjed om at hun skulle føde Guds sønn. Et kor av engler lovsang da hyrdene fant det nyfødte barnet. En engel sa til Josef at familien måtte dra til Egypt for å unngå forfølgelsene. Engler tjente Herren da han ved starten av sin virksomhet hadde fastet. De var hos ham i Getsemane, og en engel sto ved graven påskemorgen og fortalte kvinnene om Jesu oppstandelse.

De er tiltenkt oppgaver ved verdens ende, for alle englene vil følge Kristus når han kommer. De skal sendes ut i hele verden for å hente mennesker og skille de rettferdige fra de andre. Mikael får en viktig oppgave, for han skal veie sjelene. I Johannes' Åpenbaring står de ved portene til den hellige by, og de bærer de helliges bønner frem for Herren.

Skriftene sier også underlige ting om at opphavet til demonene skyldes at noen engler skal være støtt ut av himmelen og at Satan er blant dem. I Enoks bok står det (litt annerledes) om at en gang levde gudesønner og menneskebarn sammen og var onde, og at dette var opphavet til at Gud sendte den store oversvømmelsen for å utrydde dem.

I alle gravferder blir vi minnet om englenes oppgave når vi synger In Paradisum:

Må englene føre deg til Paradiset,
og bringe deg til den hellige by Jerusalem.
Må koret av engler motta deg
og må du ha evig hvile sammen med
den en gang fattige Lasarus.

ENGLENE

Antagelig ser englene ut som mennesker. Først flere hundre år etter at den siste bibelske forfatteren la ned pennen, begynte kunstnere å utstyre dem med vinger. Slik kunne de mange som nå kom til tro, se hvem de skulle forestille. Omtrent samtidig fikk helgenene sine glorier på maleriene, men hverken engler eller helgener gikk jo rundt på jorden med disse attributtene. Det har ikke ligget fjær i gaten etter Gabriels besøk hos Maria. Guds engler behøver ikke vinger.

Teologen Dionysios, som lyttet til Paulus på Areopagos i Aten, skrev senere en mye studert bok om de hierarkiene som binder Gud og mennesker sammen. Han studerte Skriftene nøye, og fant at det var ni ledd av engler i det himmelske hierarki, og ni kirkelige vigslingsgrader i det jordiske.

Augustin sa at engel er navnet på deres oppgave, og ikke på deres natur. Siden peblingene på katedralskolen ikke lærer gresk, må vi fortelle dem at ordet engel er gresk for budbærer, og slik er det en språklig sammenheng mellom *angelos* og evangeliene om Jesu gjerning. Guds engler behøver ikke vinger.

Dette er åndelige vesener, og det er helt logisk at man – som Thomas Aquinas – kan drøfte hvor mange av dem som får plass til å kunne danse på en spydspiss. Det morer guttene litt at det er spurt om det er sant at englene tenker klarere om morgenen.

ENGLENE

DAGENS OPPSKRIFTER: FYLT SILD

Legg bygg eller havre i bløt (helst natten over).
Krydre med pepper og koriander.

Skjær en stor spekesild langs ryggen og ta ut bena.
Massen legges inn i silden, som ombindes og stekes
forsiktig.

Spises lunken.